

KENNISGROEP EUROPEES STRAFRECHT

NIEUWSBRIEF

augustus 2016

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de Kennisgroep Europees Strafrecht en Mensenrechten (KESM) van de rechtbank Amsterdam. In de Nieuwsbrief vindt u een maandelijkse selectie van de belangrijkste ontwikkelingen, jurisprudentie, annotaties, artikelen en andere publicaties op het gebied van Europees Strafrecht. Klik op de hyperlinks om naar de documenten te gaan.

In deze Nieuwsbrief komen de volgende onderwerpen aan bod:

- [Artikel 3 EVRM: staat moet levenslang gestrafte laten deelnemen aan resocialisatieactiviteiten alvorens hij 25 jaar gedetineerd is.](#)
- [Uitlevering: advies aan minister: onderzoek naar mogelijke gevolgen staatsgreep voor detentieomstandigheden in Turkije.](#)
- [Uitlevering: geen schending artikel 6 EVRM bij uitlevering aan Albanië; dreigende schendingen artikel 2 en 3 EVRM staan niet ter beoordeling van rechtbank.](#)
- [Uitlevering: geen definitieve beslissing over toelaatbaarheid vervolgingsuitlevering aan Turkije gelet op noodtoestand \(artikel 15 EVRM\) en instabiele omstandigheden.](#)

ARTIKEL 3 EVRM: STAAT MOET LEVENSLANG GESTRAFTE LATEN DEELNEMEN AAN RESOCIALISATIEACTIVITEITEN ALVORENS HIJ 25 JAAR GEDETINEERD IS

Rechtbank Den Haag 10 augustus 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:9397

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: artikel 3 EVRM, levenslange gevangenisstraf, resocialisatieactiviteiten.

Onderhavige zaak heeft betrekking op Edwin S., die in 1994 is veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf wegens doodslag, tweemaal poging tot doodslag, diefstal door middel van braak en bedreiging. Eiser is al ruim 23,5 jaar gedetineerd.

Eiser heeft al meerdere malen tevergeefs verzocht om te mogen beginnen met resocialisatieactiviteiten. Verder heeft hij in 2012 een gratieverzoek ingediend. Het verzoek aan de directeur van de Penitentiare Inrichting van november 2014 om deel te nemen aan resocialisatieactiviteiten is afgewezen, waarna eiser beklag heeft ingediend tegen deze beslissing. De Commissie van Toezicht heeft het beklag ongegrond verklaard. Ook heeft eiser in februari 2016 om verlof gevraagd, ten behoeve van zijn resocialisatie. Volgens recente wijzigingen in de regelgeving met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de levenslange gevangenisstraf, zou een gevangene na 25 jaar detentie in aanmerking komen voor cursussen die gericht zijn op re-integratie. Eiser voert daarom aan dat de Staat onrechtmatig jegens hem heeft gehandeld, nu uit Europese en Nederlandse jurisprudentie blijkt dat eiser het recht heeft op herbeoordeling van de voortzetting van zijn detentie zodra hij 25 jaar gedetineerd is geweest. De Staat biedt hem geen activiteiten gericht op re-integratie aan. Zonder deelname aan activiteiten voordat de termijn van 25 jaar is verstreken, zou herbeoordeling van zijn straf 'ineffectief en illusoir' zijn.

De Staat betoogt juist dat uit de jurisprudentie volgt dat na een periode van 25 jaar na *oplegging* van de levenslange straf een herbeoordeling komt, terwijl het volgens het voorgenomen beleid in Nederland meestal al eerder gebeurt (na 25 jaar *detentie*). Volgens de Staat heeft eiser op dit moment geen recht op deelname aan resocialisatieactiviteiten en verwijst daartoe naar het voorgenomen beleid. Dat voorgenomen beleid houdt een toetsing in na 25 jaar detentie. Een nog te vormen adviescollege moet advies uitbrengen aan de staatssecretaris over de vraag of de levenslang gestrafte in aanmerking komt voor activiteiten die op re-integratie in de maatschappij zijn gericht. Tot het moment van die beoordeling (dus na 25 jaar detentie), komt eiser volgens de Staat niet in aanmerking voor activiteiten gericht op re-integratie.

Op grond van artikel 3 EVRM is het onderwerpen van iemand aan onmenselijke bestraffingen verboden. De door de voorzieningenrechter te beantwoorden vraag is of de door de Staat bedoelde toets voldoet aan de voorwaarden die daaraan in de jurisprudentie gesteld worden. Uit het arrest van 5 juli 2016¹ blijkt dat na verloop van tijd herbeoordeling van de straf plaats moet vinden, waarbij aan de orde moet komen of zich zodanige veranderingen aan de zijde van de veroordeelde

¹ ECLI:NL:HR:2016:1325.

hebben voltrokken en zodanige vooruitgang is geboekt in zijn of haar resocialisatie, dat verdere tenuitvoerlegging van de levenslange gevangenisstraf niet langer gerechtvaardigd is.

Deze herbeoordeling van de voortzetting van de straf is volgens de voorzieningenrechter niet goed denkbaar als een gedetineerde voor dat beoordelingsmoment niet de gelegenheid heeft gekregen om deel te nemen aan resocialisatieactiviteiten en daarbij voldoende tijd heeft gekregen om eventuele vorderingen te maken. Als er geen mogelijkheden tot resocialisatie worden geboden, kan een gedetineerde zich immers niet voorbereiden op een eventuele terugkeer in de samenleving. De voorzieningenrechter is dan ook van mening dat het standpunt van de Staat in strijd is met wat de Hoge Raad in het arrest van 5 juli 2016 heeft besloten.

Eiser moet in de gelegenheid worden gesteld om (i) deel te nemen aan resocialisatieactiviteiten en (ii) daarbij vorderingen te maken voordat hij 25 jaar in detentie verblijft. De Staat moet binnen een termijn van tien dagen een aanvang maken met het opstellen van een resocialisatieplan door een daartoe geëigende instantie. Eiser mag dan deelnemen aan de daarin genoemde resocialisatieactiviteiten, waarbij de voortgang van de resocialisatie van eiser maandelijks beoordeeld dient te worden door middel van een voortgangsreportage.

**UITLEVERING: ADVIES AAN MINISTER: ONDERZOEK NAAR MOGELIJKE GEVOLGEN
STAATSGREEP VOOR DETENTIEOMSTANDIGHEDEN IN TURKIJE**

Rechtbank Amsterdam 18 augustus 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:5265

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: executie-uitlevering, artikel 3 EVRM, detentieomstandigheden, staatsgreep in Turkije.

In de onderhavige zaak moest de rechtbank Amsterdam oordelen over de uitlevering van een Turkse man (hierna: de opgeëiste persoon) aan de Turkse autoriteiten ten behoeve van de tenuitvoerlegging van een gevangenisstraf wegens drugsmokkel. De rechtbank overweegt dat het haar niet is ontgaan dat na de mislukte staatsgreep van 15 juli 2016 een noodtoestand heerst in Turkije en dat Turkije op basis van artikel 15 EVRM maatregelen heeft genomen die afwijken van de EVRM-verplichtingen. De rechtbank is op de hoogte van de verstrekkende maatregelen van de regering om de schuldigen op te sporen, te arresteren en te bestraffen. Zij heeft er kennis van genomen dat de Minister van Veiligheid en Justitie in individuele gevallen waarin het uitleveringsverzoek strekt tot vervolging, de uitlevering voor onbepaalde tijd heeft opgeschort, omdat hij in die individuele gevallen een gerechtvaardigde vrees zag voor een dreigende schending van artikel 6 EVRM. Ondanks deze zorgen ziet de rechtbank geen aanleiding om het uitleveringsverzoek niet in behandeling te nemen. Uitgangspunt is de verplichting tot uitlevering die volgt uit artikel 1 Europees Verdrag betreffende uitlevering (hierna: EUV). Uitzonderingen op deze verplichting tot uitleveren worden gevormd door de weigeringsgronden, op grond waarvan een weigering van de uitlevering mogelijk of voorgeschreven is. Een aantal weigeringsgronden staat niet ter beoordeling van de uitleveringsrechter, maar van de Minister van Veiligheid en Justitie, zodat het toetsingskader van de rechtbank beperkt is. De rechtbank beoordeelt ambtshalve een aantal weigeringsgronden en behandelt vervolgens de weigeringsgronden die door de raadsman zijn aangevoerd. De rechtbank oordeelt dat niet is gebleken dat de opgeëiste persoon is veroordeeld voor een politiek delict als bedoeld in artikel 3 EUV. Niet is gebleken dat lidmaatschap van of sympathie voor de Gülenbeweging een rol heeft gespeeld bij de veroordeling. Ook is niet gebleken dat de opgeëiste persoon bij de opsporing, vervolging en berechting een onmenselijke behandeling heeft ondergaan. Er is dan ook geen sprake van een schending van artikel 3 EVRM. Verder neemt de rechtbank geen flagrante schending van artikel 6 EVRM aan, nu niet is gebleken dat bij de veroordeling sprake was van een oneerlijk proces. Ten aanzien van de overige weigeringsgronden stelt de rechtbank vast dat de opgeëiste persoon niet de Nederlandse nationaliteit heeft, dat de uitlevering wordt verzocht voor de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf van vier maanden of meer, dat het feit waarvoor de opgeëiste persoon is veroordeeld in beide landen strafbaar is met een vrijheidsstraf van een jaar of langere duur en dat de veroordeling tot de vrijheidsstraf niet bij verstek heeft plaatsgevonden. De rechtbank komt hiermee tot de slotsom dat na ambtshalve toetsing van de weigeringsgronden geen reden bestaat om de uitlevering ontoelaatbaar te verklaren. De raadsman stelt dat overlevering moet worden geweigerd, nu er een reëel gevaar dreigt van schending van artikel 3 EVRM gelet op de zeer zorgelijke ontwikkelingen in Turkije na de mislukte staatsgreep. Dit leidt tot overbevolking van de gevangenen in Turkije, waarvan de bezettingsgraad al zeer dicht was. Hiermee dreigt, zo stelt de raadsman, een inhumane behandeling van de opgeëiste persoon in Turkse detentie. De rechtbank stelt allereerst vast dat Turkije het EVRM niet opzij heeft gezet, maar gebruikt heeft gemaakt van een bevoegdheid die artikel 15 EVRM biedt. Deze bepaling biedt geen ruimte om af te wijken van artikel 3 EVRM, ook niet in geval van een noodtoestand. Het is aan de Minister is om te beoordelen of de uitlevering geweigerd dient te worden wegens een dreigende schending van artikel 3 EVRM. Bij die beoordeling zal een rol spelen in hoeverre de vrees voor een onmenselijke behandeling in de Turkse gevangenis reëel is. De rechtbank ziet geen aanleiding om de behandeling van het uitleveringsverzoek aan te houden en zelf onderzoek te doen naar een mogelijke dreigende schending van artikel 3 EVRM. Wel ziet de rechtbank wegens de situatie in Turkije aanleiding om de Minister

te adviseren² aandacht te besteden aan deze situatie. De rechtbank heeft geen zicht op de detentieomstandigheden zoals die nu in Turkije heersen. Maar de rechtbank acht het wel aannemelijk dat de golf van arrestaties sinds de mislukte coup een negatief effect op de bevolkingsdichtheid in de Turkse gevangenissen heeft. Evenmin sluit de rechtbank uit dat de ontstane situatie een negatief effect heeft op de klacht- en beroepsmogelijkheden voor gedetineerden wegens de golf van arrestaties of op het toezicht op de naleving van waarborgen waaronder detentie behoort plaats te vinden. Ten slotte stelt de raadsman dat het gevaar bestaat dat de opgeëiste persoon een langere en zwaardere straf krijgt dan hem eerder is opgelegd en dat hiermee sprake is van een dreigende schending van artikel 5 EVRM. De rechtbank wijst erop dat het ook de Minister is die over dit verweer moet oordelen.

De rechtbank komt tot de slotsom dat aan alle in de wet en de toepasselijke verdragen gestelde eisen is voldaan en dat de gevraagde uitlevering toelaatbaar verklaard dient te worden. Het is aan de Minister om te beoordelen of de uitlevering geweigerd dient te worden vanwege een dreigende schending van de mensenrechten bij uitlevering. De rechtbank adviseert de Minister aandacht te schenken aan de mogelijke gevolgen van de in Turkije ontstane situatie voor de detentieomstandigheden. De rechtbank adviseert de Minister in het bijzonder na te gaan in hoeverre de ontstane situatie negatieve gevolgen heeft voor de bevolkingsdichtheid in de Turkse gevangenissen en of daaruit een mogelijke schending van de rechten van de opgeëiste persoon als bedoeld in artikel 3 EVRM voortvloeit. Verder adviseert de rechtbank de Minister na te gaan of er een effectieve klacht- en beroepsmogelijkheid bestaat indien rechten worden geschonden en of er sprake is van een toereikend toezicht. Ten slotte wordt de Minister geadviseerd te onderzoeken hoe lang de resterende detentie van de opgeëiste persoon exact is.

**UITLEVERING: GEEN SCHENDING ARTIKEL 6 EVRM BIJ UITLEVERING AAN ALBANIË;
DREIGENDE SCHENDINGEN ARTIKEL 2 EN 3 EVRM STAAN NIET TER BEOORDELING VAN
RECHTBANK**

Rechtbank Amsterdam 11 augustus 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:5086

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: vervolgingsuitlevering, artikel 6 EVRM, eerlijk proces, verstekvonnis, rechten van de verdediging, artikel 2 en 3 EVRM, levenslange gevangenisstraf, detentieomstandigheden.

In de onderhavige zaak diende de rechtbank Amsterdam te oordelen over de uitlevering van een Albaniër (hierna: de opgeëiste persoon) aan de Albanese autoriteiten ten behoeve van de tenuitvoerlegging van een levenslange gevangenisstraf wegens moord. De raadsman heeft verzocht de uitlevering te weigeren, dan wel de zaak aan te houden teneinde meer informatie te vragen. De raadsman stelt dat geen sprake is geweest van een eerlijk proces als bedoeld in artikel 6 van het EVRM. Daartoe heeft hij aangevoerd dat de getuige is omgekocht en dat sprake is van een politiek proces en corruptie. De rechtbank gaat uit van het uitgangspunt dat er in beginsel op moet worden vertrouwd dat in Albanië naleving van het recht op een eerlijk proces als bedoeld in artikel 6 EVRM is gewaarborgd. De niet nader onderbouwde stelling van de raadsman dat de getuige zou zijn omgekocht, is onvoldoende om van dit uitgangspunt af te wijken. De rechtbank komt tot het oordeel dat het verzoek om aanhouding om nadere informatie op te vragen over de totstandkoming van de verklaring van de getuige moet worden afgewezen. Ook overweegt de rechtbank dat er weliswaar zorgen zijn omtrent corruptie in het Albanese juridische systeem, maar dat hieruit en op basis van de stukken die de raadsman heeft overlegd niet de conclusie kan worden getrokken dat systematisch sprake is van oneerlijke procedures en evenmin dat dit in het geval van de opgeëiste persoon zo zou zijn geweest. Daarnaast stelt de raadsman dat de beslissing van het *Appeal Court*, waarvoor de uitlevering wordt gevraagd, niet voldoet aan de eisen van artikel 5 lid 3 UW en artikel 6 EVRM, aangezien sprake is van een veroordeling bij verstek en de advocaten in hoger beroep niet door de opgeëiste persoon, maar door zijn zoon zouden zijn gemachtigd. Ook stelt de raadsman dat niet blijkt of en hoe de oproeping voor de procedure in hoger beroep de opgeëiste persoon heeft bereikt. De rechtbank is echter van oordeel dat uit de door de Albanese autoriteiten verstrekte informatie is gebleken dat de opgeëiste persoon voldoende in de gelegenheid is geweest om van zijn verdedigingsrechten gebruik te maken. Zo blijkt dat de opgeëiste persoon bij het *Appeal Court* is vertegenwoordigd door dezelfde twee advocaten door wie hij in eerste aanleg werd vertegenwoordigd en dat dit is gebeurd overeenkomstig de verklaring van de opgeëiste persoon op de eerste zittingsdag in hoger beroep. Ook blijkt dat de advocaten namens de opgeëiste persoon beroep hebben ingesteld bij het *Appeal Court* en dat zij daar daadwerkelijk de verdediging hebben gevoerd. Hieruit volgt dat de opgeëiste persoon de advocaten zelf heeft gemachtigd en dat deze machtiging zich ook uitstrekte tot de procedure in hoger beroep. Hiermee komt de rechtbank tot het oordeel dat de beslissing van het *Appeal Court* niet kan worden aangemerkt als een bij verstek gewezen vonnis ten aanzien waarvan gezegd kan worden dat “bij het strafproces de rechten

² Indien de rechtbank de uitlevering toelaatbaar acht, moet zij de Minister van Veiligheid en Justitie adviseren over het aan het uitleveringsverzoek te geven gevolg (art. 30 lid 2 UW). In dat advies kan zij ingaan op verweren die ter beoordeling van de minister staan.

van de verdediging niet in acht zijn genomen” zoals bedoeld in artikel 3 van het Tweede Aanvullende Protocol bij het Europees verdrag betreffende uitlevering. Dit betekent dat het verweer wordt verworpen en het verzoek om aanhouding wordt afgewezen. De raadsman heeft zich tenslotte op het standpunt gesteld dat niet is gebleken dat de Albanese regelgeving dan wel de praktijk met betrekking tot de levenslange gevangenisstraf voldoet aan de eisen van artikel 3 EVRM. Hiertoe beroept hij zich op recente uitspraken van het EHRM en de Hoge Raad.³ De raadsman betoogt verder dat uitlevering geweigerd dient te worden nu sprake is van een dreigende schending van artikel 3 EVRM in verband met de detentieomstandigheden in Albanië. Ook heeft hij gesteld dat de opgeëiste persoon in Albanië slachtoffer dreigt te worden van bloedwraak. De rechtbank oordeelt dat deze verweren, die inhouden dat sprake is van een dreigende schending van artikel 2 en 3 EVRM na uitlevering, niet binnen de door de rechtbank te beoordelen toelaatbaarheid van de uitlevering vallen. De bevoegdheid hierover te oordelen, dus ook over het vragen van de door de raadsman gewenste nadere informatie of garanties, ligt bij de Minister van Veiligheid en Justitie. Concluderend stelt de rechtbank, dat nu aan alle in de wet en toepasselijke verdragen gestelde eisen is voldaan en de verzoeken om aanhouding en verweren worden afgewezen, de gevraagde uitlevering toelaatbaar moet worden verklaard. De door de raadsman opgeworpen kwesties die binnen de beslissingsbevoegdheid van de Minister van Veiligheid en Justitie vallen, moeten aan de Minister worden voorgelegd.

**UITLEVERING: GEEN DEFINITIEVE BESLISSING OVER TOELAATBAARHEID
VERVOLGINGSUITLEVERING AAN TURKIJE GELET OP NOODTOESTAND (ARTIKEL 15 EVRM) EN
INSTABIELE OMSTANDIGHEDEN**

Rechtbank Gelderland (MK) 19 augustus 2016, ECLI:NL:RBGEL:2016:4610

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: vervolgingsuitlevering, artikel 15 EVRM, noodtoestand Turkije, vertraging rechtspleging, artikel 1 EUV, artikel 6 EVRM, onevenredig lang voorarrest.

In deze tussenbeslissing gaat het om een vordering tot het in behandeling nemen van een verzoek tot uitlevering van Turkije ter fine van strafvervolgning ten aanzien van een persoon van Koerdische afkomst.

Volgens de officier van justitie moet de rechtbank de uitlevering toelaatbaar verklaren, nu partijen zich op grond van artikel 1 van het Europees Verdrag betreffende uitlevering (EUV) hebben verbonden om elkaar in zo ruim mogelijke mate rechtshulp te verlenen. Hieruit vloeit een verplichting tot uitlevering voort.

Het standpunt van opgeëiste persoon is dat, mede gelet op zijn afkomst, de vordering moet worden afgewezen. Hij zal immers in een land terecht komen waar de noodtoestand heerst; Turkije heeft het EVRM tijdelijk buiten werking gesteld. Bovendien wil Turkije opnieuw de doodstraf invoeren, wat uiteindelijk ook zou kunnen gaan gelden voor commune delicten, zij het dat de doodstraf nu alleen voor politieke delicten wordt ingezet.

Bij de beoordeling dient de rechtbank zich in beginsel te beperken tot de formaliteiten die in acht moeten worden genomen om de opgeëiste persoon aan de verzoekende Staat uit te leveren. Wanneer aan die formaliteiten is voldaan, dient de rechtbank de uitlevering toelaatbaar te verklaren. Het is dan aan de Minister van Veiligheid en Justitie om de uiteindelijke beslissing te nemen. Bij arrest van 7 september 2004⁴ heeft de Hoge Raad geoordeeld dat er een uitzondering kan worden gemaakt op de verdragsrechtelijke verplichting tot uitlevering wanneer (i) een persoon bij uitlevering het risico zou lopen op een flagrante inbreuk op enig recht dat hem ingevolge artikel 6 EVRM toekomt, en (ii) er na zijn uitlevering geen rechtsmiddel openstaat om tegen die inbreuk op te komen.

Gelet op de huidige instabiele en onduidelijke omstandigheden in Turkije, kan de rechtbank pas oordelen over de toelaatbaarheid van de uitlevering van verdachte als de situatie in Turkije is gestabiliseerd. Nadat de staatsgreep van 15 juli 2016 was neergeslagen, heeft de Turkse overheid de noodtoestand uitgeroepen en het EVRM op grond van artikel 15 EVRM buiten werking gesteld. Duizenden rechters en aanklagers zijn gearresteerd of op non-actief gesteld, waardoor er een ernstige vertraging in de rechtspleging zal ontstaan. Verder is het niet duidelijk hoe lang de noodtoestand zal blijven voortduren en welke werking deze in de praktijk zal hebben. Er bestaat een kans dat de opgeëiste persoon onevenredig lang in voorarrest zal verblijven, hetgeen in strijd is met het EVRM. Gezien deze situatie is het beginsel dat de aangezochte Staat er op moet vertrouwen dat de verzoekende Staat de aan opgeëiste persoon toekomende grondrechten zal waarborgen niet voldoende om uitlevering toelaatbaar te verklaren. De zaak zal op een nader te bepalen zitting worden voortgezet. Het is aan de officier van justitie om met inachtneming van de overwegingen van de rechtbank te beoordelen wanneer voortzetting van de behandeling geëigend is.

³ O.a.: Hoge Raad 5 juli 2016, ECLI:NL:HR:2016:1325.

⁴ ECLI:NL:HR:2004:AP1534, NJ 2004/595.

KORTE SIGNALERINGEN

Nieuwsbericht, Expertisecentrum Europees Recht, Ministerie van Buitenlandse Zaken, ‘Rechtsstaat: Commissie stuurt Polen aanbeveling’, 1 augustus 2016.

Trefwoorden: aanbeveling, Polen, Europese Commissie, rechtsstaatmechanisme.

[Hyperlink](#)

Factsheet, EHRM, ‘Derogation in time of emergency’, juli 2016.

Trefwoorden: derogatie, afwijking in geval van noodtoestand, artikel 15 EVRM, EHRM, Turkije.

[Hyperlink](#)

Kamervragen, Vragen van de leden Van Nispen en Van Bommel (beiden SP) aan de Ministers van Veiligheid en Justitie en Buitenlandse Zaken over het pleidooi de uitleveringen aan Turkije te stoppen (ingezonden 22 juli 2016). Antwoord van Minister Van der Steur (Veiligheid en Justitie), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 26 augustus 2016).

Trefwoorden: kamervragen, noodtoestand in Turkije, artikel 15 EVRM.

[Hyperlink](#)

Brief van de Minister van Veiligheid en Justitie, JBZ-Raad, ‘Reactie op vragen gesteld tijdens algemeen overleg JBZ Raad’, Kamerstukken II 2015/16, 32 317.

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel, overleveringswet, artikel 258 t/m 260 VWEU, bagatelfeiten.

[Hyperlink](#)

Prejudiciële hofzaak met verwijzingsuitspraak, Expertisecentrum Europees Recht, Ministerie van Buitenlandse Zaken, C-453/16 (PPU) Ö, augustus 2016.

Trefwoorden: kaderbesluit 2002/584/JBZ, EAB, Bob-Dogi. nationaal aanhoudingsbevel.

[Hyperlink](#)

Prejudiciële hofzaak met verwijzingsuitspraak, Expertisecentrum Europees Recht, Ministerie van Buitenlandse Zaken, C-452/16 (PPU) X, augustus 2016.

Trefwoorden: kaderbesluit 2002/584/JBZ, EAB, Bob-Dogi, rechterlijke autoriteit.

[Hyperlink](#)

Prejudiciële hofzaak met verwijzingsuitspraak, Expertisecentrum Europees Recht, Ministerie van Buitenlandse zaken, C-367/16 (X), augustus 2016.

Trefwoorden: kaderbesluit 2002/584/JBZ, EAB, overlevering minderjarige.

[Hyperlink](#)

Case Law Guide, artikel 7 EVRM, ‘No punishment without law’, 31 januari 2016.

Trefwoorden: Artikel 7 EVRM, nieuwe Case Law Guide.

[Hyperlink](#)

Case Law Guide, artikel 4 protocol no. 4, ‘Prohibition of collective expulsions of aliens’, 30 april 2016.

Trefwoorden: Artikel 4 protocol 4 EVRM, nieuwe Case Law Guide.

[Hyperlink](#)

Artikel, EHRM 12 april 2016, nr. 12060/12, ‘LHBTI-gemeenschap. Hate crimes. Ontbreken effectief onderzoek naar haatgemotiveerd geweldsincident. Schending artikel 3 in combinatie met artikel 14 EVRM’, NJB 2016/1402.

Trefwoorden: tekortkomingen in onderzoek, schending artikel 3 EVRM, hate crimes.

[Hyperlink](#)

Artikel, PILP NJCM, ‘Wapenexport en Mensenrechten’, augustus 2016.

Trefwoorden: wapenhandel, wapenexport, PILP, Nederland, Egypte.

[Hyperlink](#)

Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van Hong Kong inzake de overlevering van voortvluchtige delinquenten; Protocol tot wijziging van de Overeenkomst van 17 februari 2015. [Op 21-05-2016 in werking getreden].

Trefwoorden: overlevering, wijziging overeenkomst.

[Hyperlink](#)